

România
Ministerul Culturii și Identității Naționale

Ordin Nr. *2145* ..... din *13.03.* 2017

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) – (5) și art. 14 alin. (1) din Legea nr.182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată;

Având în vedere prevederile Cap. III din Normele de clasare a bunurilor culturale mobile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 886/2008;

Ținând seama de Hotărârea de Clasare nr. 2450/13.12.2016 a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare,

Ministrul Culturii și Identității Naționale emite următorul:

ORDIN

Art. 1 Se clasează în patrimoniul cultural național mobil, 11 bunuri culturale mobile cu valoare arheologică și istorico–documentară (carte vechi), din care 6 în categoria juridică „Tezaur” și 5 în categoria juridică „Fond”, aflate în patrimoniul Muzeului Național al Literaturii Române, prevăzute în Anexa care face parte integrantă din prezentul Ordin.

Art. 2 Direcția Patrimoniu Cultural va lua toate măsurile necesare pentru aducerea la cunoștință a prevederilor prezentului Ordin Muzeului Național al Literaturii Române, în vederea punerii în aplicare.

Ioan VULPESCU

Ministrul Culturii și Identității Naționale

Fișa standard

11 bunuri culturale mobile cu valoare arheologică și istorico-documentară (carte veche) aflate în patrimoniul Muzeului Național al Literaturii Române, clasate în patrimoniul cultural național mobil, din care:

I. 6 bunuri în categoria juridică Tezaur

Nr. Crt.	Denumirea bunului cultural si numarul de inventar al acestuia	Copist, Autor, Atelier	Material/ Tehnica Dimensiuni	Datare	Observații (documente de referință, antecedente, stare de conservare, cantitate, date speciale- prezența semnăturilor, inscripționărilor ș. a
1.	CARTE DE CULT: „OCTOIH“, BUCUREȘTI, 1720. NR. INV. 20309	Editorul cărții este mitropolitul Daniil, al Țării Românești. Tipărită în tipografia mănăstirii „Tuturor Sfinților“ din București de către ieromonahul tipograf Dionisie.	Hârtie specifică fără filigran/ 21,2 x 15,7 cm Oglinda paginii etalon: 16,7 x 11,5 cm Ilustrații/ornamente tipografice: Cartea prezintă o xilogravură (Stema Țării Românești), frontispicii împodobite, inițiale decorate încasetate, semnalări ornamentale la sfârșit de capitol. Note generale: Cartea este tipărită în limba română, cu alfabet chirilic. Părțile introductive formează trei file nenumerate (Pagina de titlu, Stihurile la stema Țării Românești, Predoslovia mitropolitului Daniil și Scara cărții. Prima parte a Octoihului are 464 pagini, iar partea a doua, cuprinzând slujbele de obște, are 157 de pagini. Totalul paginilor este de 627. Cartea a fost tipărită inițial de ieromonahul tipograf Dionisie de la mănăstirea „Tuturor Sfinților“ din București, apoi, după moartea acestuia, finalizarea activității tipografice a fost făcută de starețul Sava de la aceeași mănăstire. Deși este a doua ediție, prima fiind tipărită la Târgoviște în anul 1712, în traducerea lui Antim Ivireanul, cartea editată de mitropolitul Daniil este un exemplar original care întrunește toate elementele bibliofile pentru a fi încadrat în categoria cărților vechi și rare de certă valoare ale colecției Muzeului Național al Literaturii Române.	1720	Cartea a fost restaurată integral în cadrul MNLR între anii 1996 și 1998. Stare bună de conservare. Ex-libris: Ștampilă: „Muzeul Național al Literaturii Române” inv. 20309 [forzațul anterior fix (abțibild cu nr. de inv. 20309), Pagina de titlu, p. 1, ultima pagină].

2.	<p>CARTE DE CULT: „BIBLIA, ADECĂ DUMNEZEIASCA SCRIPTURĂ A LEGII VECHI ȘI A CEII NOAO“, BLAJ, 1795</p> <p>NR. INV. 18411</p>	<p>Editată de ierarhul Ioan Bobb și tradusă de cărturarul teolog Samuil Micu Klein. A fost tipărită în Mitropolia din Blaj, în Tipografia Seminarului Diecezan.</p>	<p>Hârtie cu filigran 41 x 26 cm; oglinza paginii etalon: 32 x 20,5 cm Paginația: un total de 461 de file sau 922 de pagini Ilustrații/ornamente tipografice: Cartea prezintă frontispicii împodobite, inițiale miniate încasetate, semnalări ornamentale la sfârșitul cărții (xilografuri). Ornamentele sunt lucrate de tipografii Seminarului Diecezan al Mitropoliei din Blaj.</p> <p>Note generale: Cartea de cult este tipărită în limba română, cu alfabet chirilic, fiind editată de mitropolitul Ioan Bobb și tradusă de cărturarul Samuil Micu Klein, de la mănăstirea „Sf. Treime“ din Blaj. Cartea prezintă filigran, având 12 file cu părțile introductive nenumerate, 894 de pagini numerotate (Vechiul și Noul Testament) și două file veline de sfârșit, Totalul filelor este de 461 sau 922 de pagini. Cerneala predominantă este negru, însă Pagina de titlu conține cuvinte tipărite cu cerneală roșie (titlul, elemente de patronaj cultural). Tipărirea cărții a fost realizată între 1 noiembrie 1793 și 15 noiembrie 1795, iar activitatea de îndreptare și corectură a fost efectuată de către ieromonahul Gherman de la mănăstirea „Sf. Treime“ din Blaj.</p> <p>Cartea prezintă mai multe însemnări în limba română, cu alfabet chirilic. Pe fața primei pagini de gardă sunt notate ingredientele și modul de preparare a două unguente, unul „pentru orice bubă rea“ și unul „pentru bube la piciori“. Pe fața celei de-a doua pagini de gardă (în jumătatea superioară) preotul Vasile Pătrunsu a povestit în scris, la 14 mai 1876, cum a fost iarna 1875-1876. Autorul arată că anotimpul rece a început în noiembrie și a ținut până în mai, perioadele de vreme rea alternând cu unele mai călduroase; în noaptea de 8 spre 9 mai 1876 a dat o brumă care a afectat viile, pomii fructiferi, porumbul și secara. O ultimă însemnare, mai scurtă, se găsește pe spatele primei file veline de la sfârșitul cărții (în partea de sus): „La anul 1892 luna dechemvrie 27 am scris aicea cu propria mea mână eu, mai jos iscălitul, spre aducerea aminte. Pavelu Manolescu“. În partea de jos a paginii</p>	1795	<p>Cartea a fost restaurată integral în cadrul MNLR în anul 2002.</p> <p>Stare bună de conservare.</p> <p>Ex-libris: Ștampilă: „Muzeul Național al Literaturii Române“ inv. 18411; [forțașul anterior fix, Pagina de titlu, f. IV, forțașul posterior mobil</p>
----	---	---	---	------	---

			s-au semnat și alte persoane: „Neculae Grămadă”, „Constantin”, „Manolescu Grigore”.		
3.	ACT (DOCUMENT): ACTUL OFICIAL DE CONSTITUIRE A „REVISTEI NOUE”, DIN DATA DE 1 SEPTEMBRIE 1887, SUB CONDUCEREA LUI B. P. HAȘDEU. NR. INV. 2013	Documentul a fost redactat de membrii fondatori și semnat de aceștia: B. P. Hașdeu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Alexandru Vlahuță, D. D. Racoviță și Victor Bilciurescu.	Pergament/ 32 x 21 cm Oglinda paginii etalon: 23 x 18 cm Note generale: Documentul a fost redactat în limba română pe prima filă, recto-verso, din cele două de pergament. A doua filă de pergament fiind nescrisă. Membrii fondatori ai <i>Revistei Noi</i> semnează în clar textul de înființare a revistei. Revista era condusă de B. P. Hașdeu, avându-i ca membri dondatori și redactori pe Victor Bilciurescu, B. P. Hașdeu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Alexandru Vlahuță și D. D. Racoviță. Revista este o publicație literară ilustrată, cu apariție lunară, cu întreruperi, având o activitate susținută și coordonată de B. P. Hașdeu, unde vor publica renumite personalități ale vremii precum: Gr. Tocilescu, V. A. Urechia, I. Bogdan, N. Iorga, Lazăr Șăineanu, D. A. Sturdza, Veronica Micle, I. Bianu și alții. Revista apare până în septembrie 1895.	1 septembrie 1887	Document fără intervenții de restaurare. Stare bună de conservare. Ex-libris: <i>Ștampilă:</i> „Muzeul Național al Literaturii Române” și nr. de inv. 2013 [prima filă recto-verso, a doua filă recto-verso]; <i>Ștampilă:</i> „Revista Nouă. Fondată 1887, sept. 1. București” [prima filă verso].
4.	ACT (DOCUMENT): TESTAMENTUL ÎNTOCMIT DE B. P. HAȘDEU PE 23 NOIEMBRIE 1906. NR. INV. 20970	Actul a fost redactat de către „Tribunalul Ilfov. Secția de Notariat”.	Hârtie cu filigran/ 35 x 21 cm Oglinda paginii etalon: 31 x 20 cm Paginația: o filă de hârtie în folio (două file). Note generale: Documentul a fost scris în limba română pe cele două file ale sale (recto-verso). Testamentul poartă însemne oficiale de autentificare precum semnătura olografă a lui B.P. Hașdeu, <i>ștampilă</i> judecătorească, semnături olografe, judecător și grefier, timbre juridice, ștampilate sau aplicate. Pe prima filă recto, în partea de sus, este scris „Spre neschimbare”, urmat de semnătura judecătorului N.N. Ioanid.	23 noiembrie 1906	Document fără intervenții de restaurare. Stare bună de conservare. Ex-libris: <i>Ștampilă:</i> „Muzeul Național al Literaturii Române” și nr. de inv. 20970 [prima filă verso, a doua filă verso]; <i>Ștampilă:</i> „România. Tribunalul Ilfov. Secția de Notariat” [prima filă verso, a doua filă recto și verso]; <i>Ștampilă:</i> „Timbru juridic ștampilat” [prima filă recto]; <i>Ștampilă:</i> „Timbru juridic aplicat” [prima filă recto, a doua filă recto].
5.	ACT (DOCUMENT): TESTAMENTUL OLOGRAF REALIZAT DE B. P. HAȘDEU PE 15	Actul a fost redactat de către B. P. Hașdeu.	Hârtie cu filigran/ Dimensiuni: 34,7x21cm Oglinda paginii etalon: 16x18cm	15 august 1907	Documentul a fost restaurat în cadrul MNLR în anul 2009. Stare bună de conservare.

	AUGUST 1907 NR. INV. 20971		Paginatia: o filă de hârtie în folio (două file) Note generale: Documentul a fost scris în limba română de B.P. Hașdeu, pe prima filă recto. Testamentul poartă însemne oficiale de autentificare precum semnătura olografă a lui B.P. Hașdeu, ștampilă judecătorească, semnături olografe, judecător și greșier, timbre juridice, ștampilate sau aplicate. Pe prima filă recto, în partea de sus dreapta, este însemnarea comisiei judecătorești care a luat notă de existența documentului și a întocmit proces-verbal, separat de starea materială.		Ex-libris: <i>Ștampilă:</i> „Muzeul Național al Literaturii Române” și nr. de inv. 20971 [prima filă verso, a doua filă verso]; <i>Ștampilă:</i> „România. Tribunalul Ilfov. Secția de Notariat” [prima filă verso, a doua filă recto și verso]; <i>Ștampilă:</i> „Timbru juridic ștampilat” [prima filă recto]; <i>Ștampilă:</i> „Timbru juridic aplicat” [prima filă recto, a doua filă recto].
6.	ACT (DOCUMENT): DIPLOMĂ DE BACALAUREAT ÎN LITERE ACORDATĂ IULIEI HAȘDEU DE MINISTERUL INSTRUCȚIUNII PUBLICE AL FRANȚEI, 1886. NR. INV. 2036	Actul a fost redactat de către „Ministerul Instrucțiunii Publice” din Franța.	Pergament/ 27 x 43,4 cm Oglinda paginii etalon: 17,8x24,5 cm Paginatia: o filă de pergament Note generale: Documentul a fost redactat în limba franceză pe o filă de pergament. Fila este tipărită și completată de mână de un funcționar al Ministerului Instrucțiunii Publice din Paris. Diploma i-a fost acordată Iuliei Hașdeu, la vârsta de 17 ani, ca un semn al recunoașterii capacităților intelectuale ale acesteia, fiind prima tânără româncă care este recompensată cu o astfel de diplomă de către Sorbona. Sfârșitul tragic și prematur al Iuliei Hașdeu, o foarte promițătoare speranță a literaturii române, lasă posterității această diplomă ca fiind cea mai valoroasă realizare oficială a sa. Se știe că la vârsta morții sale, 19 ani, ea se pregătea să-și finalizeze studiile doctorale la Sorbona. Diploma de bacalaureat poartă însemnele oficiale de autentificare, precum sigiliul aplicat al Ministerului emitent, semnături și date specifice.	12 noiembrie 1886	Document fără intervenții de restaurare. Stare bună de conservare. Ex-libris: <i>Ștampilă:</i> „Muzeul Literaturii Române” și nr. de inv. 2036 [fila recto-verso].

II. 5 bunuri în categoria juridică Fond

Nr. Crt.	Denumirea bunului cultural si numarul de inventar al acestuia	Copist, Autor, Atelier	Material/ Tehnica Dimensiuni	Datare	Observații(documente de referință, antecedente, stare de conservare, cantitate, date speciale- prezența semnăturilor, inscripționărilor ș. a
1.	ACT (DOCUMENT): ADRESĂ PRIN CARE B.P. HAȘDEU ESTE ÎNȘTIINȚAT DE NUMIREA SA CA PROFESOR LA ȘCOALA REALĂ DIN IAȘI, 18 IANUARIE 1860 NR. INV. 1997	Scrisoarea-document a fost redactată de „Departamentul de Culturi și Instrucțiune Publică” din Iași.	Hârtie specifică fără filigran 36 x 20,4 cm Oglinda paginii etalon:23 x 19,5 cm Paginația: o filă de hârtie in folio (două file Note generale: Documentul a fost scris în limba română în cadrul „Departamentului de Culturi și Instrucțiune Publică” din Iași, pe o filă de hârtie in folio. Prima filă recto este tipărită după un model specific și completată de mâna unui funcționar, fiind semnată de ministrul Cultelor din Moldova. Următoarele trei pagini ale documentului nu sunt scrise.	18 ianuarie 1860	Document fără intervenții de restaurare. Stare bună de conservare. Ex-libris: Ștampilă: „Muzeul Literaturii Române” și nr. de inv. 1997 [prima filă recto-verso, a doua filă recto-verso
2.	ACT (DOCUMENT): SCRISOARE DE LA ION MINCU, PREȘEDINTELE SOCIETĂȚII ARHITECȚILOR ROMÂNI, CĂTRE B. P. HASDEU, PRIN CARE ÎI COMUNICĂ NUMIREA CA MEMBRU ONORIFIC AL SOCIETĂȚII. NR. INV. 2017	Actul a fost redactat de către Societatea Arhitecților Români și semnat de președintele Ion Mincu.	Hârtie cu filigran/ 32 x 22 cm Oglinda paginii etalon: 22 x 14 cm Note generale: Documentul a fost scris caligrafic, în limba română, de un copist, pe o filă de hârtie in folio, respectiv două file. Prima filă este scrisă recto, iar următoarele trei pagini sunt nescrise. La sfârșitul textului avem semnătura olografă a prof. Ion Mincu, președintele Societății Arhitecților Români.	1903	Document fără intervenții de restaurare. Stare bună de conservare. Ex-libris: Ștampilă: „Muzeul Literaturii Române” și nr. de inv. 2017 [prima filă recto-verso, a doua filă recto-verso].

3.	<p>ACT (DOCUMENT): AUTORIZAȚIE DE CONSTRUIRE A UNEI CASE EMISĂ DE PRIMĂRIA COMUNEI CÂMPINA, LA DATA 22 IUNIE 1894, ÎN BENEFICIUL LUI B. P. HAȘDEU.</p> <p>NR. INV. 2061</p>	<p>Actul a fost redactat de către Primăria din Câmpina.</p>	<p>Hârtie cu filigran 35,2 x 21 cm Oglinda paginii etalon: 27 x 18 cm Paginația: o filă de hârtie în folio (două file). Note generale: Documentul a fost scris în limba română de pe o filă de hârtie în folio, reprezentând două file, de către un funcționar din cadrul Primăriei din Câmpina. Prima filă este scrisă recto, iar următoarele trei pagini sunt nescrise. Actul poartă însemne oficiale de autentificare precum ștampila primăriei, semnături olografe și timbre juridice, ștampilate sau aplicate.</p>	<p>22 iunie 1894</p>	<p>Document fără intervenții de restaurare. Stare bună de conservare. Ex-libris: <i>Ștampilă:</i> „Muzeul Național al Literaturii Române” și nr. de inv. 2061 [prima filă recto-verso, a doua filă recto-verso]; <i>Ștampilă:</i> „Primăria Câmpina” [prima filă recto]; <i>Ștampilă:</i> „Timbru juridic ștampilat” [prima filă recto]; <i>Ștampilă:</i> „Timbru juridic aplicat” [prima filă recto, a doua filă recto].</p>
4.	<p>ACT (DOCUMENT): PROCES VERBAL DE LUARE ÎN PRIMIRE, DE CĂTRE B. P. HAȘDEU, A AVERII DECEDATEI SALE SOȚII (28 OCTOMBRIE 1902).</p> <p>NR. INV. 2062</p>	<p>Actul a fost redactat de către „Judecătoria Ocolului Câmpina”.</p>	<p>Hârtie cu filigran 35,2 x 21 cm Oglinda paginii etalon: 28,5 x 19 cm Paginația: o filă de hârtie în folio (două file). Note generale: Documentul a fost scris în limba română de pe o filă de hârtie în folio, reprezentând două file. Prima filă este scrisă recto, iar următoarele trei pagini sunt nescrise. Procesul-verbal, în copie, este conform cu originalul și semnat de părțile implicate în activitatea de predare a averii soției decedate a lui B.P. Hașdeu, conform informațiilor de mai jos. De asemenea, poartă însemne oficiale de autentificare precum ștampilă judecătorească, semnături olografe și timbre juridice, ștampilate sau aplicate</p>	<p>28 octombrie 1902</p>	<p>Document fără intervenții de restaurare. Stare bună de conservare. Ex-libris: <i>Ștampilă:</i> „Muzeul Național al Literaturii Române” și nr. de inv. 2062 [prima filă recto-verso, a doua filă recto-verso]; <i>Ștampilă:</i> „Judecătoria Câmpina” [prima filă recto]; <i>Ștampilă:</i> „Timbru juridic ștampilat” [prima filă recto]; <i>Ștampilă:</i> „Timbru juridic aplicat” [prima filă recto, a doua filă recto].</p>

5.	<p>ACT (DOCUMENT): COPIE DUPĂ UN PROCES-VERBAL DIN 7 OCTOMBRIE 1902 PRIVIND INVENTARIEREA AVERII RĂMASE DE PE URMA IULIEI HASDEU, SOȚIA LUI B. P. HAȘDEU. NR. INV. 2063</p>	<p>Actul a fost redactat de către „Judecătoria Ocolului Cămpina”.</p>	<p>Hârtie cu filigram Dimensiuni: 35,2 x 21cm Oglinda paginii etalon: 29 x 19 cm Paginația: o filă de hârtie in folio (două file). Documentul a fost scris în limba română de pe o filă de hârtie in folio, reprezentând două file. Prima filă este scrisă recto, iar următoarele trei pagini sunt nescrise. Procesul-verbal, în copie, este conform cu originalul și semnat de părțile implicate în activitatea de inventariere a averii soției decedate a lui B.P. Hașdeu, conform informațiile de mai jos. De asemenea, poartă însemne oficiale de autentificare precum ștampilă judecătorească, semnături olografe și timbre juridice, ștampilate sau aplicate.</p> 	7 octombrie 1902	<p>Document fără intervenții de restaurare. Stare bună de conservare. Ex-libris: Ștampilă: „Muzeul Național al Literaturii Române” și nr. de inv. 2063 [prima filă recto-verso, a doua filă recto-verso]; Ștampilă: „Judecătoria Cămpina” [prima filă recto]; Ștampilă: „Timbru juridic ștampilat” [prima filă recto]; Ștampilă: „Timbru juridic aplicat” [prima filă recto, a doua filă recto].</p>
----	---	---	--	------------------	--

Ministerul Culturii

Direcția Patrimoniul Cultural

Nr. 2450/13.12.2016

COMISIA NAȚIONALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

HOTĂRÂRE DE CLASARE

În ședința din data de 13.12.2016, în urma analizării Rapoartelor de expertiză și a documentației specifice, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a hotărât clasarea în patrimoniul cultural național mobil, a 11 bunuri culturale cu valoare arheologică și istorico-documentară – carte veche, 6 în categoria juridică Tezaur și 5 în categoria juridică Fond, aflate în patrimoniul Muzeului Național al Literaturii Române.

Dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu
PREȘEDINTE COMISIA NAȚIONALĂ A
MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

Nr. exemplare 1/2